

Kvalita vysokých škol: Bez informací není (efektivní) řízení

Praha, 18. prosince 2012: V této chvíli vzniká novela zákona o vysokých školách s cílem reformovat terciární vzdělávání v České republice, které se v posledních letech vyznačuje poklesem kvality a disproporčním nárůstem počtu absolventů magisterských oborů. Základním prvkem zajišťování kvality vysokoškolského vzdělání v ČR je proces akreditace a proces hodnocení, který dle současného zákona o vysokých školách vykonává Akreditační komise. O tom, jak by měl vypadat budoucí systém hodnocení kvality a financování vysokých škol, hovořili účastníci debaty v Evropském domě dne 18. prosince. Řečníci na tematickém panelu z řad Evropské komise, veřejných a soukromých škol a státní správy se shodli, že cestou ke zlepšení kvality vysokých škol jsou především zajištění informací o kvalitách studijních oborů, transparentnost hodnotícího procesu, zlepšení řízení vysokých škol a zajištění podpory pedagogů k restrukturalizaci. Dostupné informace o kvalitě jednotlivých škol a jednotlivých oborů na jednom centrálním místě online by pomohly k lepší orientaci nejen hodnotitelů, ale také studentů, akademických pracovníků a samotných manažerů vysokých škol – a tím i k efektivnější alokaci veřejných prostředků v oblasti terciárního vzdělávání.

Terciární vzdělávání je – v rámci strategie Evropa 2020 – klíčovou oblastí reform, která má potenciál podpořit znovuoživení udržitelného hospodářského růstu v EU, uvedl debatu **Zdeněk Čech**, ekonomický poradce pro oblast reform ze Zastoupení Evropské komise v ČR. To se rovněž odráží v klíčovém strategickém dokumentu Evropské komise pro rok 2013, tzv. Roční analýze růstu, kde je oblasti vzdělávání a jeho financování věnována mimořádná pozornost. Připomněl rovněž, že Rada EU vydala v červenci 2012 – tj. závěrem minulého Evropského semestru – konkrétní doporučení k hospodářské politice pro oblast terciárního vzdělávání a výzkumu. To navrhuje přijmout nezbytné právní předpisy k vytvoření transparentního systému hodnocení kvality vysokoškolských ústavů a zabezpečit, aby jejich financování bylo udržitelné a vázané na výsledky hodnocení kvality.

Christele Duvieusart, expertka Evropské komise zodpovědná za analýzy národních systémů vzdělávání v ČR a na Slovensku, uvedla, že výdaje na vzdělávání je potřeba považovat za prorůstové výdaje, na kterých by členské státy neměly šetřit, ale naopak do nich více investovat. Návrhy změn probíhající v ČR v oblasti hodnocení kvality terciárního vzdělávání se dle jejích slov zdají jít ve směru doporučení Rady z července letošního roku. O nových směrech v oblasti hodnocení kvality v ČR informovala **Karolína Gondková**, ředitelka Odboru vysokých škol na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Shrnula, že chystaná novela zákona o vysokých školách počítá s vytvořením podmínek pro profilaci jednotlivých vysokých škol, posílením jejich autonomie a odpovědnosti, nastavením transparentních pravidel financování a v neposlední řadě se snížením administrativní zátěže. Větší důraz bude kladen na hodnocení kvality a změny se dotknou i akreditačního procesu.

Dle **Karla Havlíčka**, děkana Fakulty ekonomických studií Vysoké školy finanční a správní, musí mít důraz na kvalitu přednost před kvantitou. V reakci na stanovený kvantitativní cíl EU v oblasti terciárního vzdělávání upozornil, že stanovení cíle vyššího počtu vysokoškolských absolventů může být nebezpečné. Pokud pro ně není práce, není důvod, proč vytvářet nové a nové obory. Současných 6 500 oborů je i pro samotnou Akreditační komisi dle Havlíčka „nestravitelné“. Změna systému však musí začít u změny řízení. Havlíček se domnívá, že klíčem k zajištění kvalitního vysokého školství je systémové řízení: „*Management jakékoliv školy musí spočívat v rukou manažerů, nikoliv akademiků.*“ **Pavel Hnát**, proděkan Fakulty mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze, se domnívá, že přilákat pozornost seniorních manažerů na akademickou půdu v ČR nebude snadné. České školy jim nemohou zajistit podobné podmínky jako tomu je na Západě. VŠE se ovšem moderním trendům přizpůsobuje a nabízí možnosti tzv. stínování manažerů, zahraničních i domácích stáží pro studenty nebo vzdělávací programy v cizích jazycích (převážně v angličtině). Právě tyto iniciativy pomáhají vytvářet přidanou hodnotu VŠE a zároveň

akademiky motivovat ke změně. V ČR však neexistuje jednotný portál s informacemi o kvalitě jednotlivých vysokých škol a nabízených oborech. „Kdybychom měli transparentní informace ucelené do celorepublikového srovnání vysokých škol, usnadnilo by to jejich hodnocení pro všechny zainteresované aktéry“, zdůraznil **Daniel Münich**, člen Národní ekonomické rady vlády a vyučující v akademickém programu CERGE-EI. Upozornil na obrovský nárůst počtu nastupujících studentů na vysoké školy v posledních deseti letech při nepřítomnosti promyšleného usměrňování ze strany státu, pokud jde o úroveň studia a jeho kvality. Zavedený systém nedokáže motivovat ke skutečné mezinárodní excelenci a podporuje průměrnost. Zdůraznil a vysvětlil zásadní význam informací o kvalitě vzdělávání a výzkumu pro kvalitní řízení rozsáhlého a heterogenního systému vysokých škol. Navrhl kroky, které je třeba pro zajištění informovanosti učinit na straně státu. V neposlední řadě připomněl, že by se ČR měla také zamýšlet nad velmi dlouhou průměrnou délkou studia na vysokých školách.

V rámci debaty, která následovala po jednotlivých vystoupeních, upozornil **Miloš Rathouský** ze Svazu průmyslu a dopravy ČR, že pro zaměstnavatele je klíčovým ukazatelem hodnocení kvality orientace školy/oboru na praktickou sféru, tj. do jaké míry zajistí daný obor, že se absolvent umístí na pracovním trhu. Takové informace by se v budoucnu mohly stát součástí sběru informací od vysokých škol a vstoupit jako ukazatel rozhodný pro financování, reagovala ředitelka Gondková.

Fotografie z akce

Další informace o akci

Debatu pořádaly dne 18. prosince 2012 Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR s Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR a CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací naleznete [zde](#).

Kontakt pro novináře

Alena Vlačíhová

Ředitelka CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66 / Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR) / www.cebrecz

O CEBRE

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU byla vytvořena Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, aby prezentovala a obhajovala české podnikatelské zájmy před evropskými institucemi a u evropských podnikatelských federací přímo v Bruselu.

Partner debaty:

Mediální partneři debaty:

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebrecz.

